

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 1.6.2011
COM(2011) 320 τελικό

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Λεπτομερής επεξήγηση της τροποποιημένης πρότασης

που συνοδεύει το έγγραφο

Τροποποιημένη πρόταση για

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη

(Αναδιατύπωση)

Η λεπτομερής επεξήγηση της τροποποιημένης πρότασης της Επιτροπής παρουσιάζεται σε σύγκριση με την πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή το 2008 για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/9/ΕΚ.

Άρθρο 2

α) Στον ορισμό της «αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας» γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στο «άρθρο 2 στοιχείο η)» της οδηγίας για την αναγνώριση.

β) προστίθεται η φράση «αιτών διεθνή προστασία», δεδομένου ότι ο όρος αυτός χρησιμοποιείται στο κείμενο της παρούσας οδηγίας.

γ) – Για λόγους σαφήνειας, ο ορισμός των μελών της οικογένειας χωρίζεται σε δύο σκέλη, ήτοι i) σε περίπτωση που ο αιτών είναι ενήλικας και ii) σε περίπτωση που ο αιτών είναι ανήλικος.

- Λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τον προβληματισμό που διατύπωσαν ορισμένα κράτη μέλη, προστίθεται ένας νέος όρος στον ορισμό των μελών της οικογένειας όσον αφορά έγγαμο ανήλικο, δηλαδή ότι αυτά θα περιλαμβάνονται *υπό τον όρο ότι ο αιτών δεν συνοδεύεται από τον/τη σύζυγό του/της στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους και αυτό είναι προς το μείζον συμφέρον του [και όχι απλώς μόνο αν αυτό είναι προς το μείζον συμφέρον του]*.

ζ) διαγράφεται ο ορισμός των «διαδικασιών και προσφυγών», δεδομένου ότι καθίσταται παρωχημένος [οι προσφυγές και διαδικασίες ορίζονται από το ενωσιακό και όχι από το εθνικό δίκαιο, εκτός εάν η οδηγία ορίζει άλλως]

ε) Στον ορισμό του ασυνόδευτου ανήλικου, η φράση «το έθιμο» αντικαθίσταται, για λόγους σαφήνειας, με τη φράση «την εθνική πρακτική του οικείου κράτους μέλους».

ι), ια) Εισάγονται δύο νέοι ορισμοί, ήτοι «εκπρόσωπος» και «αιτών με ειδικές ανάγκες υποδοχής» αντιστοίχως.

Άρθρο 3

Το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αναφέρεται σε «χωρικά ύδατα», ώστε να εξασφαλίζεται συνοχή με το άρθρο 3 της τροποποιημένης πρότασης οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου.

Άρθρο 5

Διαγράφεται η φράση «εφόσον είναι δυνατόν», σύμφωνα με το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Διαγράφεται η φράση «αρμόδια αρχή» σύμφωνα με την τροποποιημένη πρόταση οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου.

Προβλέπεται ότι θα πρέπει να παρέχεται ενημέρωση «σε γλώσσα που κατανοούν ή ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν οι αιτούντες άσυλο», σύμφωνα με τη θέση του Κοινοβουλίου [αντί για τη φράση «σε γλώσσα που ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν οι αιτούντες άσυλο»]

Άρθρο 6

Προκειμένου να απλουστευθεί η διάταξη, διαγράφεται το εδάφιο «στον κάτοχο του εγγράφου παρέχεται πρόσβαση στα δικαιώματα και στα οφέλη που παρέχονται στους αιτούντες άσυλο δυνάμει της παρούσας οδηγίας» που περιλαμβάνεται στην πρόταση του 2008.

Περιλαμβάνεται μια νέα παράγραφος 6 ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν επιβάλλεται καμία υποχρέωση υποβολής επισήμων εγγράφων ή άλλες διοικητικές διατυπώσεις στους αιτούντες άσυλο πριν τους χορηγηθούν τα δικαιώματα που δικαιούνται δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 7

Δεν επήλθε καμία τροποποίηση.

Άρθρο 8

Οι γενικές αρχές του παρόντος άρθρου έχουν διατηρηθεί. Εισήχθησαν ορισμένες γλωσσικές τροποποιήσεις σύμφωνα με τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Συμβούλιο και με τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ειδικότερα:

- διαγράφεται η ένδειξη σε «συγκεκριμένο μέρος» διότι κρίνεται περιττή [περιλαμβάνεται ήδη στον ορισμό της κράτησης στο άρθρο 2 στοιχείο η)],
- προστέθηκε η λέξη «εναλλακτικά» ώστε να αποσαφηνιστεί καλύτερα η σύνδεση με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου,
- αποσαφηνίστηκε η διατύπωση του στοιχείου β). Αναφέρεται συγκεκριμένα σε πρακτικές κατά τις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν «προκαταρκτική εξέταση» προκειμένου να προσδιοριστούν τα στοιχεία στα οποία βασίζεται η αίτηση ασύλου (ήτοι τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά που υπαγορεύουν την αίτηση χορήγησης ασύλου), η απόκτηση των οποίων θα ήταν σε άλλη περίπτωση αδύνατη,
- σύμφωνα με τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Συμβούλιο, διευκρινίζεται ότι η κράτηση στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας,
- για λόγους σαφήνειας, η φράση «σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία» αντικαθίσταται με τη φράση «Οι λόγοι αυτοί προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο»,
- η φράση «ορισμένο μέρος» αντικαθίσταται με τη φράση «υποδεικνυόμενο μέρος» ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση με τον ορισμό της κράτησης στο άρθρο 2 στοιχείο η).

Άρθρο 9

Η τροποποιημένη πρόταση αποσαφηνίζει ορισμένους δικονομικούς κανόνες και εγγυήσεις σχετικά με την κράτηση και επιτρέπει μεγαλύτερη ελευθερία κατά την εφαρμογή τους. Ειδικότερα:

- η παράγραφος 1 έχει απλουστευθεί, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική διάταξη της οδηγίας για την επιστροφή και τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ειδικότερα, στην αναδιατύπωση της παραγράφου περιλαμβάνεται η φράση «χωρίς περιττές καθυστερήσεις».
- λαμβανομένων υπόψη των αποκλίσεων μεταξύ των νομικών συστημάτων των κρατών μελών, η παράγραφος 2 προβλέπει ότι κράτηση μπορεί επίσης να διαταχθεί από τις

διοικητικές (και όχι μόνον από τις δικαστικές) αρχές. Η προθεσμία των 72 ωρών διατηρήθηκε προκειμένου να διασφαλίζεται η αυτόματη πρόσβαση σε δικαστική αρχή. Βάσει των διαβουλεύσεων, τούτο συνάδει, όπως φαίνεται, με τις τρέχουσες πρακτικές ορισμένων κρατών μελών.

- για λόγους σαφήνειας, οι παράγραφοι 3 και 4 συγχωνεύτηκαν στην παράγραφο 3. Επιπλέον, διαγράφεται η υποχρέωση κοινοποίησης στον αιτούντα της διάρκειας της κράτησής του/της, λαμβανομένων υπόψη των αποκλίσεων των νομικών συστημάτων των κρατών μελών όσον αφορά το θέμα αυτό.

- καθορίζεται καλύτερα η έννοια της τακτικής επανεξέτασης της κράτησης από δικαστική αρχή: στη διάταξη επισημαίνεται ότι γίνεται αναφορά σε ειδικές περιπτώσεις, ιδίως όταν η κράτηση είναι παρατεταμένης διάρκειας ή συντρέξουν σχετικές περιστάσεις ή προκύψουν νέα στοιχεία τα οποία επηρεάζουν τη νομιμότητα της κράτησης.

- διαγράφεται η φράση «η κράτηση δεν παρατείνεται ποτέ αδικαιολόγητα», διότι κρίνεται περιττή [βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 1].

- προσδιορίζεται καλύτερα το εύρος της πρόσβασης σε δωρεάν νομική συνδρομή, σύμφωνα με τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τις συζητήσεις στο Συμβούλιο, γεγονός που διασφαλίζει επίσης τη συνοχή με την τροποποιημένη πρόταση οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου. Συγκεκριμένα αφορά περιπτώσεις έφεσης ή επανεξέτασης διαταγής κράτησης και μόνον όταν υπάρχει ανάγκη να διασφαλιστεί η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Καλύπτει μόνο την κατάρτιση εγγράφων και την εκπροσώπηση ενώπιον των δικαστικών αρχών και μπορεί να περιορίζεται σε συνηγόρους που ορίζει το οικείο κράτος μέλος.

Άρθρο 10

-Η παράγραφος 1 τροποποιείται για λόγους σαφήνειας. Το ίδιο ισχύει και για την παράγραφο 3, λαμβανομένων υπόψη των οικείων διατάξεων της οδηγίας για την επιστροφή και προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή με το άρθρο 18 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ) της τροποποιημένης πρότασης που αναφέρεται στις ρυθμίσεις για τη στέγαση.

-Η παράγραφος 2 εισάγει την υποχρέωση να εξασφαλίζεται πρόσβαση σε υπαίθριους χώρους σύμφωνα με την πρόσφατη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

-Η παράγραφος 5 αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την οικεία διάταξη της οδηγίας για την επιστροφή. Επίσης αναφέρεται ότι παρέχονται πληροφορίες «σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν (οι αιτούντες άσυλο)», όπως προτείνει το Κοινοβούλιο [αντί για τη φράση «σε γλώσσα την οποία ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν»].

-Σύμφωνα με τις συζητήσεις στο Συμβούλιο και για να υπάρχει μεγαλύτερη ευελιξία κατά την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, η παράγραφος 6 επιτρέπει στα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν προσωρινά από ορισμένες συνθήκες υποδοχής κατά την κράτηση. Ειδικότερα, όταν το δυναμικό των ειδικών εγκαταστάσεων κράτησης έχει προσωρινά εξαντληθεί, οι αιτούντες άσυλο μπορούν να κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα, με την προϋπόθεση ότι κρατούνται χωριστά από κρατούμενους του κοινού δικαίου. Η παρέκκλιση αυτή δεν ισχύει, ωστόσο, για τους κρατούμενους ασυνόδευτους ανηλίκους, οι οποίοι πρέπει πάντοτε να τοποθετούνται σε ειδικές εγκαταστάσεις κράτησης.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να παρεκκλίνουν από την υποχρέωση να ενημερώνουν τους αιτούντες άσυλο όσον αφορά τους κανόνες των εγκαταστάσεων κράτησης, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους στη συγκεκριμένη εγκατάσταση, σε περίπτωση που οι αιτούντες άσυλο κρατούνται σε συνοριακό φυλάκιο ή σε ζώνη διέλευσης· ωστόσο, η παρέκκλιση αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί στις συνοριακές διατυπώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 43 της τροποποιημένης πρότασης οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, όπου τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι καλύτερα εξοπλισμένα ώστε να παρέχουν αυτή την εγγύηση στα προαναφερθέντα σημεία κράτησης.

Εξάλλου, οι παρεκκλίσεις αυτές δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται αυτόματα, αλλά μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι παρεκκλίσεις θα πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως και να λαμβάνονται υπόψη οι περιστάσεις κάθε περίπτωσης, όπως π.χ. το επίπεδο αυστηρότητας της εφαρμοζόμενης παρέκκλισης, η διάρκειά της, καθώς και οι επιπτώσεις της για το συγκεκριμένο άτομο.

Άρθρο 11

-Οι παράγραφοι αυτού του άρθρου αναδιαρθρώθηκαν για λόγους σαφήνειας.

-Διαγράφεται η φράση που αναφέρει ότι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι ουδέποτε κρατούνται. Στο πλαίσιο αυτό, με την επιφύλαξη του άρθρου 8 της παρούσας οδηγίας, οι ανήλικοι δεν θα πρέπει να τίθενται υπό κράτηση εκτός αν είναι προς το μείζον συμφέρον τους. Ωστόσο, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερα ευάλωτης κατάστασης των ασυνόδευτων ανηλίκων, η διάταξη προβλέπει επίσης ότι κρατούνται μόνο σε άκρως εξαιρετικές περιπτώσεις.

Επίσης διευκρινίζεται ρητά ότι η κράτηση ανηλίκων εφαρμόζεται μόνον ως μέτρο έσχατης ανάγκης, και εφόσον αποδειχθεί ότι δεν μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά άλλα εναλλακτικά μέτρα. Επίσης η κράτηση ανηλίκων είναι όσο το δυνατόν συντομότερη και τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την τοποθέτησή τους σε ανοικτά καταλύματα κατάλληλα για ανηλίκους.

- Κατ' εξαίρεση, οι γυναίκες και οι άνδρες αιτούντες μπορούν να τοποθετηθούν στον ίδιο χώρο κατά τη συμμετοχή τους σε ψυχαγωγικές ή κοινωνικές δραστηριότητες.

-Πριν τεθούν σε κράτηση ευάλωτα άτομα, τα κράτη μέλη οφείλουν να διαπιστώσουν αν η υγεία και η ευεξία τους δεν θα επιδεινωθούν σημαντικά. Ωστόσο, διαγράφεται η υποχρέωση βεβαίωσης από «ειδικευμένο επαγγελματία».

-Σύμφωνα με τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Συμβούλιο και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι, σε περίπτωση που η κράτηση πραγματοποιείται σε συνοριακό φυλάκιο ή σε ζώνη διέλευσης, ενδέχεται να είναι πρακτικά δύσκολο να τηρούνται ορισμένες εγγυήσεις όσον αφορά την υποδοχή, η παράγραφος 5 επιτρέπει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν προσωρινά παρεκκλίσεις από τα δικαιώματα που προβλέπονται στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2, στην παράγραφο 3 και στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4.

Ωστόσο, οι παρεκκλίσεις αυτές δεν μπορούν να εφαρμοστούν στις συνοριακές διατυπώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 43 της τροποποιημένης πρότασης οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, όπου τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι καλύτερα εξοπλισμένα προκειμένου να παρέχουν αυτές τις εγγυήσεις στα προαναφερθέντα σημεία κράτησης. Εξάλλου, οι παρεκκλίσεις αυτές δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται αυτόματα, αλλά μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι παρεκκλίσεις θα πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως και να λαμβάνονται υπόψη οι περιστάσεις κάθε περίπτωσης, όπως π.χ. το επίπεδο αυστηρότητας της

εφαρμοζόμενης παρέκκλισης, η διάρκειά της, καθώς και οι επιπτώσεις της για το συγκεκριμένο άτομο.

Άρθρο 14

- Εισάγεται εκ νέου η διευκρίνιση ότι η πρόσβαση στην εκπαίδευση μπορεί να περιορίζεται στο εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα, σύμφωνα με τις συζητήσεις στο Συμβούλιο.

- Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή με την τροποποιημένη πρόταση οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου διευκρινίζεται ότι αίτηση ασύλου μπορεί να υποβληθεί για λογαριασμό ανηλίκου (αντί για τη φράση «από τους γονείς του» ώστε να καλύπτονται και άλλες διατυπώσεις που περιλαμβάνονται στην τροποποιημένη πρόταση οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου).

- Αποσαφηνίζεται καλύτερα η διατύπωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2.

Άρθρο 15

Η τροποποιημένη πρόταση διατηρεί τις καθορισμένες προθεσμίες όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα, χορηγείται πρόσβαση το αργότερο έξι μήνες μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας. Ωστόσο, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 6 επιπλέον μήνες στις περιπτώσεις που προβλέπονται στα στοιχεία β) και γ) του άρθρου 31 παράγραφος 3 της τροποποιημένης πρότασης οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, το οποίο επιτρέπει επίσης να παραταθεί η εξέταση της αίτησης χορήγησης ασύλου. Πρόκειται για τις ακόλουθες περιπτώσεις: i) όταν υπάρχει μεγάλος αριθμός ταυτόχρονα υποβαλλόμενων αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας και ii) όταν η καθυστέρηση μπορεί σαφώς να αποδοθεί στην αδυναμία του αιτούντος να συμμορφωθεί με τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις του άρθρου 13.

Στο άρθρο επισημαίνεται επίσης ότι, μολονότι μπορεί να επιβάλλονται προϋποθέσεις για την πρόσβαση στην απασχόληση, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι, στην πράξη, οι προϋποθέσεις αυτές δεν είναι υπερβολικά αυστηρές σε βαθμό που να εμποδίζουν την αποτελεσματική πρόσβαση των αιτούντων άσυλο στην απασχόληση.

Άρθρο 17

Η φράση «προσώπων με ειδικές ανάγκες» αντικαθίσταται με τη φράση «ευάλωτων προσώπων», όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 μετά τις επελθούσες αλλαγές.

Λαμβανομένων υπόψη των συζητήσεων στο Συμβούλιο και της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, απλουστεύεται το κριτήριο αξιολόγησης που αφορά το επίπεδο επαρκών υλικών συνθηκών και παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία κατά την εφαρμογή του.

Στόχος της διάταξης αυτής είναι να ποσοτικοποιηθεί η σημασία της έννοιας «επαρκές βιοτικό επίπεδο». Ειδικότερα, όταν παρέχονται υλικές συνθήκες υποδοχής με τη μορφή οικονομικού βοηθήματος, τα κράτη μέλη καθορίζουν το ποσό του βοηθήματος με βάση το ποσό που χορηγείται στους ημεδαπούς οι οποίοι χρειάζονται τέτοια βοήθεια. Οι διαπραγματεύσεις κατέδειξαν ότι τούτο συνάδει πλήρως με τις εθνικές πρακτικές ή το δίκαιο αρκετών κρατών μελών. Εξάλλου, η διάταξη επιτρέπει στα κράτη μέλη να παρέχουν στους αιτούντες άσυλο λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση σε σχέση με τους υπηκόους τους, εφόσον αυτό αιτιολογείται δεόντως για παράδειγμα, στην περίπτωση που κάποιο είδος στήριξης παρέχεται σε είδος και, κατά συνέπεια, αφαιρείται από την οικονομική βοήθεια ή στην περίπτωση που το επίπεδο της

στήριξης που παρέχεται στους υπηκόους υπερβαίνει το επίπεδο που απαιτείται για να τους εξασφαλίσει επαρκές «βιοτικό επίπεδο, το οποίο να διασφαλίζει τη συντήρησή τους και να προστατεύει τη σωματική και την ψυχική τους υγεία» και επομένως μόνο ένα ποσοστό αυτής της εθνικής στήριξης χορηγείται στους αιτούντες άσυλο.

Άρθρο 18

-Εισήχθησαν μικρές τροποποιήσεις για να αποσαφηνιστούν καλύτερα οι σχέσεις ανάμεσα στην παρούσα διάταξη και τους κανόνες που διέπουν την κράτηση (ήτοι με την αναφορά ότι η διάταξη ισχύει με την επιφύλαξη των άρθρων 10 και 11, καθώς και με τη διαγραφή της παραγράφου 8 στοιχείο γ): «ο αιτών άσυλο τελεί υπό κράτηση ή υπό περιορισμό σε συνοριακό φυλάκιο»).

-Για λόγους συνοχής, η παράγραφος 7 συμπεριλήφθηκε ως στοιχείο β) της παραγράφου 2, ώστε όλες οι εγγυήσεις σχετικά με τη στέγαση να περιληφθούν σε ενιαία διάταξη.

-Η παράγραφος 2 απλουστεύθηκε: αναπροσαρμόστηκε η διατύπωση των στοιχείων β) και γ) σχετικά με το δικαίωμα επικοινωνίας με μέλη της οικογένειας, νομικούς συμβούλους κτλ. και πρόσβασης αυτών στους χώρους στέγασης, ιδίως προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή με την προηγούμενη παράγραφο 7, νυν στοιχείο β).

- Για λόγους συνοχής, η παράγραφος 3 μεταφέρεται στο άρθρο 23, το οποίο πραγματεύεται τις εγγυήσεις για τους ανηλίκους.

Άρθρο 19

- Διεγράφη η φράση που αφορούσε την υποχρέωση των κρατών μελών να χορηγούν στους αιτούντες άσυλο με ειδικές ανάγκες ιατρική συνδρομή ή ψυχιατρική περίθαλψη υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους τους, σύμφωνα με τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τις συζητήσεις στο Συμβούλιο.

-Για λόγους σαφήνειας, ο όρος «ψυχικών διαταραχών» αντικαθίσταται με τον όρο «μετατραυματικών διαταραχών».

Άρθρο 20

Η διάταξη τροποποιείται ουσιαστικά και επιτρέπει στα κράτη μέλη να ανακαλούν και/ή να περιορίζουν τις υλικές συνθήκες υποδοχής σε όλες τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην ισχύουσα οδηγία, με εξαίρεση την περίπτωση που ο αιτών άσυλο δεν υπέβαλε **αίτηση το ταχύτερο δυνατόν λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα νομολογία.**¹

Για λόγους σαφήνειας, η παράγραφος 2 της πρότασης του 2008 γίνεται άρθρο 1 στοιχείο δ) έτσι ώστε το άρθρο 1 να συγκεντρώνει όλους τους λόγους ανάκλησης/περιορισμού.

Η παράγραφος 3 αποσαφηνίζει ότι ο περιορισμός των υλικών συνθηκών υποδοχής (που σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο ζ) αφορούν τη στέγαση, την τροφή, τον ρουχισμό και το οικονομικό βοήθημα) δεν περιλαμβάνει την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Εξάλλου, η

¹ R(Q) κατά υφυπουργού Εσωτερικών [2004] QB 36, που επιβεβαιώθηκε με τη γνώμη του Lords of Appeal όσον αφορά την απόφαση στην υπόθεση Regina κατά Secretary of State for the Home Department [2005] UKHL 66.

φράση «προσώπων με ειδικές ανάγκες» αντικαθίσταται με τη φράση «ευάλωτων προσώπων», όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 μετά τις επελθούσες αλλαγές.

Άρθρο 21

Αποσαφηνίζεται καλύτερα η σχέση ανάμεσα στις έννοιες «ειδικές συνθήκες υποδοχής» και ευάλωτη κατάσταση· ειδικότερα, στη διάταξη επισημαίνεται ότι οι ειδικές συνθήκες υποδοχής ενδέχεται να αφορούν μόνο τα ευάλωτα πρόσωπα μετά την ατομική εκτίμηση της κατάστασής τους σύμφωνα με το άρθρο 22. Η τροποποίηση αυτή αποτυπώνεται επίσης στον τίτλο του κεφαλαίου IV. Η εν λόγω διάταξη θα πρέπει επίσης να συνδυαστεί με τον ορισμό των προσώπων με ειδικές ανάγκες υποδοχής του άρθρου 2 στοιχείο ια).

Εξάλλου, στον κατάλογο των ευάλωτων προσώπων προστίθενται τα «άτομα με σοβαρές σωματικές ασθένειες». Τούτο αντιστοιχεί στην έννοια των ατόμων με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες που περιλαμβάνεται στην τροποποιημένη πρόταση της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου.

Για λόγους σαφήνειας, η φράση «με προβλήματα ψυχικής υγείας» αντικαθίσταται με τη φράση «με ψυχικές ασθένειες ή μετατραυματικές διαταραχές».

Ο κατάλογος των ευάλωτων προσώπων παραμένει ανοικτός, όπως και στην πρόταση του 2008.

Νέο άρθρο 22

Η αναφορά στον προσδιορισμό ειδικών αναγκών υποδοχής περιλήφθηκε σε ειδικό χωριστό άρθρο. Επιπλέον, η σχετική διάταξη τροποποιήθηκε ώστε να διευκολυνθεί η εφαρμογή της και αναφέρεται πλέον στη θέσπιση «μηχανισμών» αντί για «διαδικασία που προβλέπει η εθνική νομοθεσία». Αποσαφηνίζεται έτσι καλύτερα ότι ο προσδιορισμός των ειδικών αναγκών υποδοχής δεν πρέπει κατ' ανάγκη να απαιτεί τη θέσπιση μιας νέας/χωριστής διοικητικής διαδικασίας, αλλά ότι θα μπορούσε να ενσωματωθεί σε υφιστάμενες εθνικές ρυθμίσεις [δηλαδή ιατρικές εξετάσεις], κατά περίπτωση σε συνδυασμό με διοικητικές προσαρμογές ώστε να διασφαλίζεται ότι ο προσδιορισμός πραγματοποιείται κατά την έναρξη της διαδικασίας ασύλου και ότι έχει ληφθεί επαρκής μέριμνα για τον εντοπισμό ειδικών αναγκών ανάγκες υποδοχής σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 στοιχείο ια). Προκειμένου να διευκολυνθεί περαιτέρω η εφαρμογή της, η διάταξη ορίζει ότι αυτοί οι μηχανισμοί τίθενται σε λειτουργία «εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος», αντί για «αμέσως» μετά την υποβολή αίτησης για παροχή διεθνούς προστασίας.

Η διάταξη προβλέπει συνεπώς ότι τα κράτη μέλη πρέπει να προσδιορίζουν αν ο αιτών ανήκει στην κατηγορία των ευάλωτων ομάδων σύμφωνα με το άρθρο 21 και, σε καταφατική περίπτωση, αν έχει ειδικές ανάγκες υποδοχής. Στη συνέχεια θα πρέπει να προσδιοριστεί η φύση των αναγκών αυτών προκειμένου να αποφασιστεί ο κατάλληλος τρόπος παρέμβασης, δηλαδή αν απαιτείται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ή απλώς ειδικές ρυθμίσεις όσον αφορά τη στέγαση κτλ.

Ακόμη, η διάταξη προβλέπει ότι δεν πρέπει να αγνοούνται οι ειδικές ανάγκες υποδοχής που διαπιστώνονται μετά τις αρχικές ιατρικές εξετάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 22. Τούτο ενδέχεται να ισχύει ιδίως για ορισμένες τραυματικές διαταραχές οι οποίες, λόγω της φύσης τους, μπορούν να διαπιστωθούν μόνο μετά την πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος.

Τέλος, η διάταξη ορίζει ότι ο προσδιορισμός ειδικών αναγκών υποδοχής γίνεται με την επιφύλαξη της εξέτασης των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας, προκειμένου να αποσαφηνιστεί αν αυτές οι ανάγκες υποδοχής έχουν ή όχι συνάφεια με τις συνθήκες που απαιτούνται για την χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας βάσει της οδηγίας για την αναγνώριση.

Άρθρο 23 [πρώην άρθρο 22]

Προστίθεται η παράγραφος 4 (πρώην άρθρο 18 παράγραφος 3), ώστε όλες οι ρυθμίσεις που αφορούν τους ανηλίκους να ενοποιηθούν σε ένα άρθρο. Ο όρος «εθιμικό δίκαιο» αντικαταστάθηκε με τη φράση «την εθνική πρακτική των οικείων κρατών μελών» ώστε να διασφαλιστεί η συνοχή με τον ορισμό των ασυνόδετων ανηλίκων και των μελών της οικογένειας του άρθρου 2 στοιχία ε) και γ) αντιστοίχως.

Άρθρο 24 [πρώην άρθρο 23]

Η παράγραφος 1 τροποποιείται ώστε να εξασφαλιστεί η συνοχή με την τροποποιημένη πρόταση οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου.

Προστίθεται η παράγραφος 2 προκειμένου να αποσαφηνιστούν τα προσόντα και ο ρόλος του εκπροσώπου ασυνόδετων ανηλίκων, σύμφωνα με τις συζητήσεις στο Συμβούλιο και με την τροποποιημένη πρόταση οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου.

Η παράγραφος 2 υπενθυμίζει επίσης ότι, στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη αποφασίζουν να τοποθετήσουν ασυνόδετους ανηλίκους ηλικίας 16 ετών και άνω σε κέντρα φιλοξενίας για ενηλίκους αιτούντες άσυλο, πρέπει να διασφαλίζεται η αρχή του μείζονος συμφέροντος του παιδιού. Η παράγραφος 3 απλουστεύεται: αναφέρεται σε «μηχανισμούς» αντί για «διαδικασίες του εθνικού δικαίου» όσον αφορά την αναζήτηση των μελών της οικογένειας ασυνόδετων ανηλίκων. Επίσης, σύμφωνα με τις συζητήσεις στο Συμβούλιο, η διάταξη περιλαμβάνει τη φράση: «εν ανάγκη με τη βοήθεια διεθνών ή άλλων σχετικών οργανώσεων».

Άρθρο 25 [πρώην άρθρο 24]

Μικρή γλωσσική τροποποίηση: στην παράγραφο 2 προστίθεται η φράση «βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας» ώστε να εξασφαλιστεί η συνοχή με την παράγραφο 1.

Άρθρο 26 [πρώην άρθρο 25]

Η παράγραφος 2 τροποποιήθηκε ώστε να είναι αντίστοιχη με τη διατύπωση του άρθρου 9 παράγραφος 5 σχετικά με την πρόσβαση σε δωρεάν νομική συνδρομή.

Άρθρο 27 [πρώην άρθρο 26]

Ουδεμία μεταβολή

Άρθρο 28 [πρώην άρθρο 27]

Το άρθρο 28 δεν αναφέρεται πλέον στην υποχρέωση υποβολής εκθέσεων σε ετήσια βάση. Αντιθέτως, καθορίζει την προθεσμία υποβολής από τα κράτη μέλη των σχετικών πληροφοριών, σύμφωνα με το παράρτημα 1 της παρούσας πρότασης.

Άρθρο 29 [πρώην άρθρο 28]

Ουδεμία μεταβολή

Άρθρο 30 [πρώην άρθρο 29]

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο 2 έτη μετά την προθεσμία μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Παράρτημα I

Αυτός ο μηχανισμός αναφοράς διατηρείται και στην τροποποιημένη οδηγία. Σύμφωνα, ωστόσο, με τις συζητήσεις στο Συμβούλιο και με τον προβληματισμό που διατυπώθηκε όσον αφορά τους διοικητικούς περιορισμούς, μειώθηκε σημαντικά το επίπεδο των λεπτομερειών ώστε να συμπεριλαμβάνονται οι βασικές διατάξεις της οδηγίας στις περιπτώσεις που η παρακολούθηση θα ήταν δύσκολη χωρίς τις σχετικές πληροφορίες. Τροποποιήθηκε επίσης το χρονοδιάγραμμα· μετά την προθεσμία που καθορίζεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλουν απλώς εκ νέου τις αιτηθείσες πληροφορίες σε περίπτωση που σημειώθηκε ουσιαστική αλλαγή στην εθνική νομοθεσία ή πρακτικές με συνέπεια οι υποβληθείσες πληροφορίες να είναι παρωχημένες.